

Euroopa Liidu asjade komisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIV koosseisu I istungjärgul (4.04.-30.06.2019)

Euroopa Liidu asjade komisjoni koosseis

Esimees: Anneli Ott (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Aseesimees: Riina Sikkut (Sotsiaaldemokraatliku erakonna fraktsioon, alates 14.06.2019)

Sven Mikser (Sotsiaaldemokraatliku erakonna fraktsioon, 6.05.-14.06.2019)

Liikmed:

Kalle Grünthal (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon, alates 14.06.2019)

Heiki Hepner (Isamaa fraktsioon)

Kalev Kallo (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Tarmo Kruusimäe (Isamaa fraktsioon)

Oudekki Loone (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Lauri Läänemets (Sotsiaaldemokraatliku erakonna fraktsioon, alates 14.06.2019)

Jaak Madison (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon, kuni 14.06.2019)

Tõnis Mölder (Eesti Keskerakonna fraktsioon)

Kalle Palling (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Keit Pentus-Rosimannus (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Anti Poolamets (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Taavi Rõivas (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Aivar Sõerd (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Urve Tiidus (Eesti Reformierakonna fraktsioon)

Jaak Valge (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)

Istungid

Ajavahemikus 4.04.-30.06.2019 toimus **14** Euroopa Liidu asjade komisjoni (ELAKi) istungit. Mainitud perioodil ühisistungeid ega avalikke istungeid ei toimunud.

ELAKi esimesel, 6.05.2019 istungil valiti komisjoni esimeheks Anneli Ott ning aseesimeheks Sven Mikser. Seoses komisjoni aseesimehe Sven Mikseri volituste lõppemisega, toimusid 14.06.2019 komisjoni esimehe ja aseesimehe erakorralised valimised: komisjoni esimeheks valiti Anneli Ott ning aseesimeheks Riina Sikkut.

Riigikogu täiskogu 12.06.2019 istungil toimus Euroopa Komisjoni voliniku kandidaadi ettekanne, kus osales sõnavõtuga ELAKi esimees Anneli Ott. Fraktsioonide poolsete sõnavõttudega osalesid debatis Kalvi Kõva ja Kaja Kallas.

ELi algatused

ELAK määramati Riigikogu I istungjärgul **4** ELi asja juhtivkomisjoniks, millest **2** olid määruste eelnõud, **1** direktiivi eelnõu ja **1** otsuse eelnõu.

ELi algatuste puhul toetas ELAK **75%** valitsuse poolt ettevalmistatud läbirääkimiste seisukohti. **1** asjas otsustas ELAK teha valitsuse seisukohtades muudatusi või täiendusi¹. **4** ELi algatuse puhul kujundas ELAK oma seisukoha konsensuslikult, hääletust ei fikseeritud. ELAK ei esitanud ühtegi põhjendatud arvamust ELi algatuste vastuolu kohta subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse nõuetega.

ELAK otsustas 10.05.2019 istungil määrata edaspidi ELi algatuste menetlemisel ELAKi liikmete hulgast vastutava ettekandja ehk raportööri (vastavalt Riigikogu Kantselei koostatud ELi menetluse analüüsis väljatoodud ettepanekule).

I istungjärgul ELAKis menetletud ELi algatused olid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu laevade kütusekulu käsitleva üleilmse andmekogumise süsteemi kohta, (20.05.2019);

---

¹ ELAK tegi rõhuasetuse laevade kütusekulu käsitleva üleilmse andmekogumise süsteemi määrust puudutavate valituse seisukohtade osas, (20.05.2019).

- 2) Euroopa Komisjoni delegeeritud määruse eelnõu, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/40/EL seoses sidusate intelligentsete transpordiühenduste kasutuselevõtu ja praktilise kasutamisega, raportöör Kalev Kallo, (31.05.2019);
- 3) ELi Nõukogu otsuste eelnõud, millega antakse luba Euroopa Komisjonile alustada liidu nimel läbirääkimisi EL ja USA vahel kriminaalasjades elektrooniliste tõendite vahetamise kokkuleppe üle ning Euroopa Nõukogu küberkuritegevusvastase konventsiooni teise lisaprotokolli üle, raportöör Urve Tiidus, (31.05.2019);
- 4) ELi Nõukogu direktiivi eelnõu, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda, seoses liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevusega, raportöör Riina Sikkut, (17.06.2019).

ELAK kujundas Riigikogu seisukoha lähtudes valdkondlike komisjonide arvamustest, mida oli **4**.

Arvamuse andja	Arvamuste arv (nr)	Arvamuste arv (% kõigist)
Majanduskomisjon	1	25
Rahanduskomisjon	1	25
Õiguskomisjon	1	25
Keskkonnakomisjon	1	25
Põhiseaduskomisjon	0	0
Kultuurikomisjon	0	0
Väliskomisjon	0	0
Riigikaitsekomisjon	0	0
Sotsiaalkomisjon	0	0
Maaelukomisjon	0	0
Kokku	4	100

Euroopa Ülemkogu ja ELi Nõukogu istungid

Perioodi jooksul töötas ELAK **24** ELi tasandi ministrite kohtumise materjaliga. Nendest kohtumistest **3** puhul oli tegemist kas Euroopa Ülemkogu või valitsus- ja riigijuhtide tippkohtumisega. Ülejäänud ministrite kohtumistest **19** olid ELi Nõukogu ametlikud istungid ja **2** mitteametlikud kohtumised. ELAK otsustas **95,8%** juhtudest anda valitsusele ELi töös osalemiseks mandaadi konsensuslikult toetades valitsuse seisukohti. Ühel korral otsustas ELAK valitsuse seisukohtades teha rõhuasetuse² ja 5 korral võttis ELAK esitatud informatsiooni teadmiseks. 3 korral fikseeriti hääletus³. 1 korral fikseeriti ELAKi istungil ELi ministrite tasandi kohtumiste kontekstis ELAKi liikmete eriarvamused⁴.

Seoses Euroopa Ülemkogu ja ELi Nõukogu ametlike ning mitteametlike kohtumistega olid ELAKisse kutsutud ministrid. Ministrite osaluse protsent oli **60**.

Ministri nimi	Kutsutud (korda)	Osalet (korda)	Osalus (%)
Peaminister Jüri Ratas	3	3	100
Rahandusminister Martin Helme	3	3	100
Justiitsminister Raivo Aeg	1	1	100
Sotsiaalkaitseminister Tanel Kiik	1	1	100
Siseminister Mart Helme	1	1	100
Välisminister Urmas Reinsalu	3	2	66,6
Maaeluminister Mart Järvik	3	2	66,6

² ELAK rõhutas Riigikogu kaasatuse olulisust Euroopa Stabiilsusmehhanismi alusleppes muudatustest tulenevates otsustes, kui arutati Eesti seisukohtasid 13. juunil 2019 toimival eurorühma kohtumisel ja 14. juunil 2019 toimival ELi majandus- ja rahandusnõukogu (ECOFIN) istungil, (10.06.2019).

³ Hääletus toimus: Eesti seisukohad 9. mail 2019 toimival mitteametlikul riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumisel Sibius, (6.05.2019); Eesti seisukohad 6.-7. juunil 2019 toimival ELi justiits- ja siseküsimuste nõukogu istungil (3.06.2019); Eesti seisukohad 20.-21. juunil 2019 toimival Euroopa Ülemkogu istungil, (17.06.2019).

⁴ Eriarvamusele jäi Keit Pentus-Rosimannus kliimaküsimuste punkti osas, mida arutati Eesti seisukohtade raames 20.-21. juunil 2019 toimival Euroopa Ülemkogu istungil, (17.06.2019).

Väliskaubandus- ja infotehnoloogiainister Kert Kingo	2	1	50
Majandus- ja taristuminister Taavi Aas	3	1	33,3
Keskkonnaminister Rene Kokk	3	1	33,3
Kultuuriminister Tõnis Lukas	1	0	0
Haridus- ja teadusminister Mailis Reps	2	0	0
Kaitseminister Jüri Luik	2	0	0
Rahvastikuminister Riina Solman	0	0	-
Riigihalduse minister Jaak Aab	0	0	-
Väliskaubandus- ja infotehnoloogiainister Marti Kuusik	0	0	-
Eesti eriesindaja ELi juures Matti Maasikas (üldasjade nõukogu)	2	2	100
Kokku	30	18	60

Parlamentaarsed kuulamised ja ministrite ülevaated

ELAKis toimus **4** parlamentaarset kuulamist:

- 1) Ülevaade valitsuse Euroopa Liidu poliitika 2019-2023 ettevalmistamisest, (27.05.2019);
- 2) Ülevaade Euroopa Liidu järgmise perioodi eelarveraamistiku läbirääkimistest, (27.05.2019);
- 3) Ülevaade Euroopa Komisjoni riigipõhistest soovitudest Eestile (Euroopa Semester), (7.06.2019);
- 4) Ülevaade Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise hetkeseisust ja läbirääkimistest Ühendkuningriigi ja Euroopa Liidu tulevikusuhte üle, (7.06.2019).

Ministrid andsid ELAKile **2** korral ülevaate ELi Nõukogu istungil toimunust:

- 1) Ülevaade Eesti seisukohast autoriõigusi digitaalsel ühtsel turul käsitleva direktiivi eelnõu suhtes 15.04.2019 toimunud ELi nõukogu istungil, (3.06.2019)⁵;
- 2) Ülevaade Eesti seisukohast Euroopa Stabiilsusmehhanismi reformi suhtes 13. juunil 2019 toimunud eurorühma kohtumisel ja 14. juunil 2019 toimunud ELi majandus- ja rahandusnõukogu istungil, (21.06.2019)⁶.

Komisjoni välistegevus

ELAKi visiidid, välislähetused ja kohtumised:

- 1) 9.05.2019 osalesid ELAKi liikmed⁷ Euroopa päeva passimängus.
- 2) 4.06.2019 kohtus ELAKi esimees Anneli Ott Riigikogus Rumeenia suursaadikuga Daniela Mihaela Cămărășan'iga;
- 3) 9.-10.06.2019 osales ELAKi esimees Anneli Ott Balti-Poola ELi asjade komisjonide esimeeste kohtumisel Poolas, Varssavis;
- 4) 23.-25.06.2019 osales ELAKi delegatsioon⁸ COSACi täiskogu istungil Rumeenias, Bukarestis.

Koostanud:

Katarina Budrik, ELAKi konsultant

Marion Reigo, ELAKi nõunik

(25.07.2019)

⁵ Justiitsminister Raivo Aeg selgitas ELAKile, miks jäi Eesti autoriõiguste direktiivi läbirääkimiste lõppotsustust tehes erapooletuks. Eelnevalt oli Riigikogu direktiivi toetanud.

⁶ Rahandusminister Martin Helme selgitas ELAKile, miks ta ei lähtunud valitsuse ja Riigikogu poolt talle ESM-i osas antud läbirääkimiste mandaadist.

⁷ Euroopa passimängus osalesid Anneli Ott, Tarmo Kruusimäe, Kalle Palling ja Anti Poolamets.

⁸ Delegatsioonis olid Anneli Ott, Riina Sikkut, Tarmo Kruusimäe, Anti Poolamets ja Urve Tiidus.